

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Сектор за надзор и превентивно
деловање у животној средини

Извештај о раду 2021

ИНСПЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Фебруар 2022

САДРЖАЈ

Правни основ	3
Надлежност поступања	3
Информације и подаци о раду	7
IMPEL мрежа	3
е-Инспектор	3
Радни циљеви	4
Збирни подаци о раду	5
Делотворност инспекцијског надзора	6
Показатељи за унапређење делотворности инспекцијског надзора	7

1. ПРАВНИ ОСНОВ

На основу члана 44. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18) сачињен је Извештај о раду Инспекције за заштиту животне средине за 2021. годину са прописаним информацијама и подацима.

2. НАДЛЕЖНОСТ ПОСТУПАЊА ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Основни извор националног права у области заштите животне средине у Републици Србији по којима поступа инспекција за заштиту животне средине представља 15 закона и преко 250 подзаконских аката донетих на основу истих и то:

1. Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - одлука УС, 14/16, 76/18 и 95/18 - др. закон).
2. Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09).
3. Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 10/13).
4. Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 25/15).
5. Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, бр. 96/21).
6. Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон).
7. Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 - др. закон).
8. Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 95/18 - др. закон).
9. Закон о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 93/12 и 25/15).
10. Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС”, бр. 109/21).
11. Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 25/15).
12. Закон о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 104/13).
13. Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС”, бр. 36/09).
14. Закон о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18 - др. закон и 71/21).
15. Закон о националним парковима („Службени гласник РС”, 84/15 и 95/18 - др. закон).
16. Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС”, бр. 112/15).

Инспектори за заштиту животне средине поступају и по следећим законима:

1. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 44/14, 14/15, 54/15, 96/15-др. закон, 62/17 и 128/2020)
2. Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18-др.закон и 95/18).
3. Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16).
4. Закон о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14).
5. Закон о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/16).
6. Закон о привредним преступима („Службени лист СФРЈ”, бр. 4/77, 36/77 - испр., 14/85, 10/86 - пречишћен текст, 74/87, 57/89 и 3/90 и „Службени лист СРЈ”, бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/01 и „Службени гласник РС”, број 101/05 - др. закон).
7. Кривичног законика („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14 и 94/16).

8. Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, бр. 95/18, 49/2019, 86/2019 и 156/2020).

Закон о државној управи у члану 54. утврђује да послови инспекцијског надзора могу бити поверени органима аутономне покрајине, општине, града и града Београда. Чланом 47. Закона о државној управи, прописана су општа овлашћења у контроли поверених послова. Ова општа овлашћења у вршењу надзора над радом примењују се и на координацију послова инспекцијског надзора из делокруга републичке инспекције поверених аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе, чланом 12. став 12. Закона о инспекцијском надзору.

Аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе поверени су послови инспекцијског надзора над применом одредаба појединих наведених закона. У складу са чланом 12. став 12. Закона о инспекцијском надзору, републичка инспекција за заштиту животне средине, врши координацију послова инспекцијског надзора из делокруга републичке инспекције поверених аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе, применом овлашћења у вршењу надзора над радом прописаних законом којим се уређује државна управа.

Инспекцијски надзори у 2021. години вршени су у складу са Годишњим планом инспекцијског надзора Инспекције за заштиту животне средине за 2021. годину, који је сагласно одредби члана 10. став 6. Закона о инспекцијском надзору објављен на интернет страници Министарства заштите животне средине:

https://www.ekologija.gov.rs/sites/default/files/inline-files/Godisnji%20Plan%20rada%20Inspekcije%20za%20zastitu%20zivotne%20sredine%202021_0.pdf

Годишњи план инспекцијског надзора Инспекције за заштиту животне средине за 2021. годину, спровођен је у следећим областима у оквиру Одељења, и то:

❖ Административно-правни послови

Одељење за административно-правне послове, процену ризика и стручно усавршавање

У Одељењу за административно-правне послове, процену ризика и стручно усавршавање, обављају се послови који се односе на: учешће у изради прописа и других аката из области заштите животне средине; праћење и покретање поступка за имплементацију препорука, директива и других прописа европског законодавства из делокруга Сектора; пружање правне помоћи инспекторима у редовном раду и по покренутим поступцима пред правосудним органима; праћење и проверу квалитета управних аката инспектора и заступање пред судом; анализу и управљање ризицима у припреми и планирању инспекцијских надзора у складу са Законом о инспекцијском надзору; развијање методологије, сопствене базе података и алата у сврху процене ризика и система којима се омогућава транспарентност рада инспекција, уједначавање инспекцијске праксе израдом процедура поступања; учешће у изради плана интегритета и превенција корупције; организовано спровођење стручног усавршавања инспектора у оквиру општих и посебних програма; праћење рада међународних мрежа везаних за рад инспекције за заштиту животне средине; учешће у припреми и координацији израде годишњих планова и извештаја о раду Сектора у складу са Законом о инспекцијском надзору; учешће у припреми и успостављања система управљања квалитетом у Сектору; вођење базе података о управним актима Сектора; обавља и друге послове из ове области.

У Одељењу за административно-правне послове, процену ризика и образовање образоване су уже унутрашње јединице: 1. Одсек за административно-правне послове у области инспекцијског надзора, 2. Група за процену ризика и 3. Група за стучно усавршавање и комуникацију.

❖ Област координације поверених послова

Одељење за поверене послове

❖ Област заштите земљишта и несанитарних депонија

Одељење за поверене послове

❖ Област заштите од буке

Одељење за поверене послове

❖ Област заштите од нејонизујућих зрачења

Одељење за поверене послове

У Одељењу за поверене послове обављају се послови који се односе на: координацију послова инспекцијског надзора из делокруга републичке инспекције поверених аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе; усклађивање планова инспекцијског надзора и рада инспекција у надзору поверених послова; инспекцијски надзор из делокруга републичке инспекције поверених аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе; планирање и припрему образовања инспектора за заштиту животне средине на нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе; инспекцијски надзор спровођења мера санације, затварања и рекултивације депонија и сметлишта комуналног отпада; инспекцијски надзор у области заштите од нејонизујућих зрачења обавља и друге послове из ове области. У Одељењу за поверене послове образоване су уже унутрашње јединице и то Одсек за координацију поверених послова и Одсек за земљиште, заштиту од буке и нејонизујућих зрачења.

Област интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања

Одељење за индустрију

У Одељењу за индустрију обављају се послови који се односе на: инспекцијски надзор у области контроле загађења ваздуха; инспекцијски надзор у области интегрисаног спречавања и контроле загађења животне средине; инспекцијски надзор у области контроле квалитета отпадних вода и контроле загађивања вода; инспекцијски надзор у области заштите од буке из индустријских постројења; инспекцијски надзор у области управљања отпадом код произвођача отпада; инспекцијски надзор у области планирања и изградње објеката који могу имати значајан утицај на животну средину, односно инспекцијски надзор у области поступка и студије о процени утицаја на животну средину; инспекцијски надзор у циљу утврђивања испуњености услова заштите животне средине за обављање делатности; и друге послове из ове области. У Одељењу за индустрију образоване су уже унутрашње јединице: Одсек за интегрисано загађење и Одсек за заштиту животне средине од загађивања.

❖ Област заштите од хемијског удеса

Одељење за удесе и хемикалије

❖ Област хемикалија и биоцидних производа

Одељење за удесе и хемикалије

Одељење за удесе и хемикалије обавља послове који се односе на: инспекцијски надзор у области заштите од хемијског удеса у Севесо постројењима; инспекцијски надзор према Закону о хемикалијама, Закону о биоцидним производима, Закону о забрани, развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању и другим законима из области заштите животне средине; обављање ванредних инспекцијских надзора у случају великог хемијског удеса; сарадњу са другим секторима у Министарству, другим службама и стручним организацијама везаним за заштиту од хемијског удеса; обавља и друге послове из ове области. У Одељењу за удесе и хемикалије образоване су уже унутрашње јединице: Одсек за удесе и Одсек за хемикалије.

❖ Област управљања отпадом

Одељење за отпад, амбалажу и амбалажни отпад

Одељење за отпад, амбалажу и амбалажни отпад обавља послове који се односе на: инспекцијске надзоре у области контроле поступања са опасним и осталим отпадом, амбалажом и амбалажним отпадом у складу са одредбама Закона о управљању отпадом и Закона о амбалажи и амбалажном отпаду; инспекцијске надзоре оператера постројења за поновно искоришћење, односно третман отпада у циљу утврђивања испуњености услова за доделу подстицајних средстава; инспекцијске надзоре у циљу утврђивања испуњености услова заштите животне средине за прекогранично кретање отпада; инспекцијске надзоре у циљу утврђивања испуњености услова заштите животне средине за рад постројења за управљање отпадом; инспекцијске надзоре депонија за које је издата дозвола за управљање отпадом; израда јединствене базе података оператера који поступају са опасним и осталим отпадом, амбалажом и амбалажним отпадом, са системом за праћење степена усаглашености са важећом законском регулативом из области заштите животне средине; као и друге послове из ове области. У Одељењу за отпад, амбалажу и амбалажни отпад образоване су уже унутрашње јединице: Одсек за опасан и остали отпад и Одсек за амбалажу и амбалажни отпад.

❖ Област заштите природе

Одељење за заштиту биодиверзитета

Одељење за заштиту биодиверзитета обавља послове који се односе на: инспекцијски надзор у области контроле заштићених природних добара; инспекцијски надзор у области контроле међународног промета врстама које се налазе на CITES листама и контроле промета строго заштићених и заштићених врста дивље флоре и фауне; стручних организација за заштиту природе; инспекцијски надзор у области заштите и одрживог коришћења рибљег фонда, коришћења риболовних вода и риболовних вода у заштићеним природним добрима, порибљавање риболовних вода, начин обављања риболова (рекреативног и привредног), алата за обављање риболова и времена ловостаја риба, промета риба; непосредан надзор над извршењем инспекцијских послова поверених аутономној покрајини; обавља и друге послове из ове области. У Одељењу за заштиту биодиверзитета образоване су уже унутрашње јединице: Одсек за природу и Одсек за рибарство.

3. ИНФОРМАЦИЈЕ И ПОДАЦИ О РАДУ

Годишњи извештај о раду Инспекције за заштиту животне средине за 2021. годину садржи следеће информације и податке:

1) Број спречених или битно умањених вероватних настанака штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе (превентивно деловање инспекције)

Инспекција за заштиту животне средине је током 2021. године у поступку вршења инспекцијских надзора, на стручним скуповима и обукама, као и по захтевима надзираних субјеката редовно, благовремено и детаљно информисала надзиране субјекте везано за примену одредби закона из области заштите животне средине и подзаконских аката и у случају ненадлежности упућивала надзиране субјекте на надлежне органе.

Инспектори за заштиту животне средине, вршили су и едукативно, односно превентивно деловање и приликом прве редовне инспекцијске контроле код привредног субјекта. Оваквим превентивним приступом у току надзора код привредног субјекта, постиже се ефикаснија примена законских прописа. Надзираним субјектима посебно је указивано на надлежности инспекције за заштиту животне средине на општинском, градском, покрајинском и републичком нивоу, као и на њихове обавезе везано за примену одредби важећих законских прописа.

Превентивно деловање инспекције за заштиту животне средине остварено је делом и кроз информисање јавности о инспекцијском раду објављивањем Плана инспекцијског надзора за 2021. године и контролних листи из различитих области заштите животне средине.

У складу са Законом о инспекцијском надзору, а ради постизања циља инспекцијског надзора, инспекција за заштиту животне средине је превентивно деловала у 73 случаја, од тога извршила је 70 превентивних инспекцијских надзора и 3 службене саветодавне посете.

❖ Административно-правни послови

Поступано је по захтевима за доступност информација од јавног значаја и по захтевима Заштитника грађана.

У складу са Законом о инспекцијском надзору Инспекција за заштиту животне средине у је извршила преиспитивање свих контролних листи, без измена и допуна, и исте су прописано означене са шифрама и датумима. Све контролне листе са Водичима за примену контролних листи и Алатима доступне су на интернет страници: <https://www.ekologija.gov.rs/dozvole-obrasci/spisak-kontrolnih-listi-u-sektoru-inspekcije-za-zastitu-zivotne-sredine/> Министарства заштите животне средине са које се могу и преузети.

Одељење је поступало у 187 предмета и сачинило 511 дописа.

❖ Област интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања

Службене саветодавне посете: 2

❖ Област заштите природе

У складу са Законом о инспекцијском надзору, а ради постизања циља инспекцијског надзора, инспекција за заштиту животне средине у области заштите природе је превентивно деловала. Извршила је 68 превентивних инспекцијских надзора и 3 службене саветодавне посете.

Након извршених службених саветодавних посета, нису откривене неправилности у раду надзираних субјеката, те истима нису достављани дописи са препорукама.

2) Обавештавање јавности, пружање стручне и саветодавне подршке надзираним субјектима или лицима која остварују одређена права у надзираним субјектима или

у вези са надзираним субјектима, укључујући издавање аката о примени прописа и службене саветодавне посете, превентивним инспекцијским надзорима и другим активностима усмереним ка подстицању и подржавању законитости и безбедности пословања и поступања и спречавању настанка штетних последица по законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе, са подацима о броју и облицима ових активности и кругу лица обухваћених тим активностима (превентивно деловање инспекције)

У току 2021. године инспекција за заштиту животне средине је вршила и службене саветодавне посете, са циљем предузимања превентивних мера и других активности усмерених ка подстицању и подржавању законитости и безбедности пословања и поступања у спречавању настанка штетних последица по заштиту животне средине. На основу захтева надзираних субјеката вршене су службене саветодавне посете код оних оператера који су тражили одређена објашњења везана за заштиту животне средине и њихове обавезе у овој области. У току 2021. године, инспекција за заштиту животне средине је извршила 3 службене саветодавне посете.

На иницијативу Мисије ОЕБС-а у Србији оформљена је мултиресорна Стручна група састављена од представника Републичког јавног тужилаштва, Врховног касационог суда, Прекршајног апелационог суда, Привредног суда у Београду, Министарства унутрашњих послова, Министарства заштите животне, инспекције за заштиту животне средине и представника Мисије ОЕБС-а у Србији за израду смерница у форми водича/упутства за реаговање у случајевима у којима је дошло до кршења прописа из различитих области заштите животне средине (отпад, заштита природе, ваздух и др.). На основу препорука мултиресорне Стручне групе ужа Стручна група сачинила је предлог Водича за поступање у случају непрописног управљања опасним отпадом децембра 2020. године који је усвојен и објављен на сајту Министарства заштите животне средине крајем 2021. године.

❖ Област заштите од хемијског удеса

Службене саветодавне посете у области заштите од удеса извршене су по захтеву оператера у циљу правилне примене прописа из предметне области, тј. ради појашњења и правилне имплементације одредаба закона који се односе на идентификацију севесо оператера.

❖ Област управљања отпадом

Активности усмерене ка превентивном деловању из области управљања отпадом огледале су се у давању стручних и практичних савета и препорука, и то у вези давања смерница за збрињавање отпада, управљања отпадом генерисаним при обављању делатности, изради и попуњавању документације, као и другим питањима из области управљања отпадом.

❖ Област заштите природе

У току 2021. године инспекција за заштиту животне средине у области заштите природе је вршила превентивне инспекцијске надзоре и службене саветодавне посете, са циљем предузимања превентивних мера и других активности усмерених ка подстицању и подржавању законитости и безбедности пословања и поступања у спречавању настанка штетних последица по законом и другим прописом заштићена природна добра.

Инспекција за заштиту животне средине у области заштите природе је у складу са Годишњим Планом, као и по захтевима надзираних субјеката редовно, благовремено и

детаљно информисала надзиране субјекте у вези примене одредби Закона о заштити природе и подзконских аката донетих на основу наведеног закона. Такође, републичка инспекција за заштиту природе је обављала превентивне надзоре као и службене саветодавне посете код управљача заштићених подручја, оператера који се баве прометом заштићених биљних и животињских врста, а у циљу утврђивања законитости пословања.

❖ Област интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања

Службене саветодавне посете у области индустрије извршене су по захтевима оператера у циљу правилне примене прописа из области интегрисаног спречавања и контроле загађивања животне средине и других прописа у области заштите животне средине, ради њиховог упознавања са прописаним дужностима и обавезама приликом обављања делатности и активности, као и обезбеђивања правилног и законитог поступања и спречавања настанка штетних последица.

3) Ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописом, који се мери помоћу контролних листи

Током 2021. године настављен је континуитет у контролама правних субјеката, а и њихово пословање је управним мерама доведено у висок ниво усклађености са законом. Субјекти се у великој мери обраћају инспекторима у вези са сваком недоумицом у њиховом пословању, како би евентуални пропусти били исправљени и како би њихов рад био у складу са прописима из надлежности Министарства заштите животне средине.

Редовни инспекцијски надзори вршени су са издатим налозима за инспекцијски надзор и надзирани субјекти су о планираним инспекцијским надзорима обавештени на прописани начин и у прописаним роковима сагласно одредбама Закона о инспекцијском надзору. Сами инспекцијски надзори вршени су према контролним листама за одређене области надзора, које у прописаним роковима преиспитују и по потреби се ажурирају, што се објављује на сајту Министарства за заштиту животне средине.

У складу са Годишњим планом инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине за 2021. годину, обављани су надзори у различитим областима заштите животне средине.

❖ Област заштите земљишта и контрола несанитарних депонија

У току 2021. године вршени су редовни инспекцијски надзори код управљача несанитарним депонијама и ванредни инспекцијски надзори у области заштите земљишта од загађивања. У 2021. години реализовано је укупно 19 редовних инспекцијских надзора над управљачима несанитарним депонијама-сметлиштима и 1 ванредни инспекцијски надзор на управљачима несанитарним депонијама-сметлишта, при чему је извршен инспекцијски надзор на укупно 20 несанитарних депонија.

Редовни инспекцијски надзори су вршени у погледу контроле испуњавања обавезе спровођења санације, затварања и рекултивације несанитарних депонија комуналног отпада у складу са пројектима, на које сагласност даје министарство надлежно за послове заштите животне средине, односно других обавеза прописаних одредбама Закона о управљању отпадом и Закона о заштити животне средине. Свим несанитарним депонијама-сметлиштима комуналног отпада у поступку планирања додељен је „ВИСОК“ степен ризика, због њиховог негативног утицаја на медије животне средине, пошто се на истим одлаже отпад у полуконтролисаним условима, а тело депоније није изграђено у складу са Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. Галсник РС“ бр. 92/10).

Реализација годишњег Плана депонија за 2021. годину:

- Број инспекцијских надзора: 20
- Број редовних инспекцијских надзора: 19
- Број ванредних инспекцијских надзора: 1
- Број контролних инспекцијских надзора: 7

На реализацији годишњег Плана инспекцијских надзора у области заштите од земљишта за 2021. годину учествовао је један републички инспектор за заштиту животне средине, који је распоређен у Одсек за земљиште, заштиту од буке и нејонизујућих зрачења у складу са Правиником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству заштите животне средине.

Током 2021. године поступано је по пет предмета везано за спровођење Закона о заштити земљишта на основу поднети представки од стране физичких лица.

- Укупан број предмета: 5
- Број предмета прослеђених належним органима: 4
- Број предмета по којима је покренут инспекцијски надзор: 1
- Број ванредних инспекцијских надзора: 2
- Број контролних инспекцијских надзора: 2
- Број закључка: 3
- Број решења: 1

Сви редовни и ванредни инспекцијски надзори вршени су са издатим налозима за инспекцијски надзор, а надзирани субјекти су о планираним инспекцијским надзорима обавештавани на прописани начин у прописним роковима, сагласно одредбама Закона о инспекцијском надзору.

❖ Област заштите од буке

Поступајући по представкама, током 2021. године вршени су ванредни инспекцијски надзори управљача државних путева првог и другог реда Јавног предузећа „Путеви Србије”, везано за спровођење мера заштите од буке. Ванредним инспекцијским надзорима биле су обухваћене деонице дуж државног пута IА реда - аутопута Е-75, Е-763 и обилазнице око Београда Е-70/75, као државни пута IВ реда број 24 на деоници Баточина - Крагујевац.

Током 2021. године координација инспекцијског надзора обављала се кроз свакодневне консултације са инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе којима су поверени послови инспекцијског надзора.

- Укупан број предмета: 84
- Број предмета прослеђених належним органима: 35
- Број предмета по којима је покренут инспекцијски надзор: 49
- Број ванредних инспекцијских надзора: 34
- Број контролних инспекцијских надзора: 4
- Број закључака: 6
- Број решења: 8

Сви ванредни инспекцијски надзори вршени су са издатим налозима за инспекцијски надзор, а надзирани субјекти су о планираним инспекцијским надзорима обавештавани

на прописани начин у прописним роковима сагласно одредбама Закона о инспекцијском надзору.

Поред реализације годишњег Плана инспекцијских надзора у области заштите од буке, као приоритет вршени су и ванредни инспекцијски надзори увозника производа који после употребе постају посебни токови отпада - возила (ПТО) по захтеву Агенције за заштиту животне средине.

По захтевима Управе за аграрна плаћања, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, вршени су и ванредни теренски инспекцијски надзори за испуњеност услова из области животне средине за подстицајна средства - ИПАРД.

Вршени су и ванредни инспекцијски надзори у оквиру заједничке акције са инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе у контроли квалитета ваздуха.

Дана 16.10.2021. године ступио на снагу нови Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, бр. 96/21).

На реализацији годишњег Плана инспекцијских надзора у области заштите од буке за 2021. годину учествовао је један републички инспектор за заштиту животне средине и шеф Одсека.

❖ Област заштите од нејонизујућих зрачења

Током 2021. године координација инспекцијског надзора обављала се кроз свакодневне консултације са инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе којима су поверени послови инспекцијског надзора.

Поред тога вршени су редовни инспекцијски надзори везано за контролу спровођења мера заштите од нејонизујућих зрачења при коришћењу извора нејонизујућег зрачења од посебног интереса базних радио-станица мобилне телефоније оператора Телеком Србија. Предмет редовних инспекцијских надзора биле су радио-станице мобилне телефоније као извори нејонизујућих зрачења од посебног интереса са локацијама: Бајина Башта, Гуча, Крагујевац, Крушевац, Ниш и Смедерево.

У поступку редовних инспекцијских надзора коришћења је контролна листа Шифра: КЛ-01-02/01.

- Укупан број предмета: 32
- Број предмета прослеђених належним органима: 26
- Број предмета по којима је поступано: 6
- Број ванредних инспекцијских надзора: 2
- Број редовних инспекцијских надзора: 12
- Број решења: 1

Сви редовни и ванредни инспекцијски надзори вршени су са издатим налозима за инспекцијски надзор, а надзирани субјекти су о планираним инспекцијским надзорима обавештавани на прописани начин у прописним роковима сагласно одредбама Закона о инспекцијском надзору.

Поред реализације годишњег Плана инспекцијских надзора у области заштите од заштите од нејонизујућих зрачења, као приоритет вршени су и ванредни инспекцијски надзори увозника производа који после употребе постају посебни токови отпада - возила (ПТО) по захтеву Агенције за заштиту животне средине.

По захтевима Управе за аграрна плаћања, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, вршени су и ванредни теренски инспекцијски надзори за испуњеност услова из области животне средине за подстицајна средства - ИПАРД.

Вршени су и ванредни инспекцијски надзори у оквиру заједничке акције са инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе у контроли квалитета ваздуха.

На реализацији годишњег Плана инспекцијских надзора у области заштите од заштите од нејонизујућих зрачења за 2021. годину учествовао је један републички инспектор за заштиту животне средине и шеф Одсека.

❖ Област заштите од хемијског удеса

У складу са Годишњим планом инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине у области заштите од удеса за 2021. годину, извршени су редовни инспекцијски надзори Севесо постројења који се налазе на територији Републике Србије.

ПРЕЛИМИНАРНА ЛИСТА Севесо постројења је почетком новембра 2021. године садржала укупно 112 Севесо постројења и то: 47 постројења вишег и 65 постројење нижег реда.

Инспекцијски прегледи су обухватили контролу по контролним листама Система управљања безбедношћу и осталим контролним листама које се налазе на сајту министарства, страници инспекције, и доступне су оператерима за примену и коришћење. Током надзора код свих Севесо оператера извршена је процена ризика у складу са Алатом за процену ризика и одређивање приоритета севесо оператера који се налази на сајту министарства и доступан је оператерима за потребе самоконтроле.

Такође, током инспекцијског надзора примењен је „Алат за сабирање количина опасних материја применом додатних критеријума за одређивање врсте документа које израђује оператер Севесо постројења“ на основу кога је извршен попис опасних материја и извршена њихова накнадна тачна идентификација.

Осим редовних инспекцијских послова инспектори Одсека за удесе учествовали су у раду Техничких комисија за преглед докумената Извештај о безбедности и План заштите од удеса, који израђују севесо оператери вишег реда.

Инспектори Одсека за удесе укупно су извршили 277 инспекцијска прегледа, од чега је 105 редовних; 149 ванредних, 19 контролних инспекцијска прегледа, 1 инспекцијски надзор код нерегистрованих и 3 превентивна деловања, из различитих области заштите животне средине.

У области контроле заштите од хемијског удеса укупно је извршено 144 инспекцијска прегледа, од чега су 104 редовна; 25 ванредна и 15 контролних инспекцијских прегледа.

❖ Област контроле хемикалија и биоцидних производа

У складу са Годишњим планом инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине у области контроле хемикалија и биоцидних производа, контрола је вршена код привредних субјеката који су произвођачи, увозници, дистрибутери и даљи корисници хемикалија и биоцидних производа у виду инспекцијских акција које су за 2021. годину планиране и вршене континуално, током целе године са дефинисаним називима акцијске

контроле (контрола боја и лакова и сл), али без унапред одабира конкретне групе хемикалија у акцијској контроли.

Критеријум одабира привредних субјеката за инспекцијске кампање су оне фирме које су дистрибуирале највеће количине хемикалија, обзиром да је то и директно мерило заступљености тих хемикалија на нашем тржишту. Са тим у вези, у 2021. години извршене су контроле:

- 1) Садржаја и достављања безбедносног листа хемикалија и биоцидних производа
- 2) Обележавања хемикалија и биоцидних производа
- 3) Стављања у промет биоцидних производа за које је раније исходовано решење о упису биоцидног производа у Привремену листу биоцидних производа за достављање техничког досијеа
- 4) Уписа биоцидних производа у Привремену листу биоцидних производа за достављање техничког досијеа према сазнању инспекције нерегистровани привредни субјекти
- 5) Вођења прописане евиденције о хемикалијама и уписа хемикалија у Регистар хемикалија.

У оквиру акције уписа биоцидних производа у Привремену листу биоцидних производа за достављање техничког досијеа, сврха акцијске контроле била је контрола и евидентирање евентуалних нерегистрованих привредних субјеката у складу са Законом о инспекцијском надзору.

У 2021.години, инспектори Одсека за хемикалије укупно су извршили 186 инспекцијских прегледа, од чега је 67 редовних; 82 ванредна, 26 контролних инспекцијских прегледа и 11 надзора код нерегистрованих привредних субјеката из различитих области заштите животне средине.

У области контроле хемикалија и биоцидних производа, у току 2021. године, извршено је укупно 97 инспекцијских надзора код привредних субјеката које стављају хемикалије и/или биоцидне производе на тржиште Републике Србије, и то: 47 редовних надзора, 17 ванредна инспекцијска надзора, 23 контролна надзора и 10 надзора код нерегистрованих привредних субјеката.

У складу са Законом о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању, у току 2021. године, извршено је укупно 4 ванредна инспекцијска надзора.

❖ Област интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања

У складу са Годишњим планом инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине за 2021. годину, у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања, инспектори за заштиту животне средине Одељења за индустрију, извршили су:

Редовне инспекцијске надзоре:

- 1) постројења за која је издата интегрисана дозвола (у даљем тексту IPPC постројења)
- 2) постојећих постројења која подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе
- 3) централних постројења за пречишћавање отпадних вода
- 4) правних лица и предузетника који испуштају отпадне воде у реципијент или систем јавне канализације
- 5) из области управљања опасним отпадом код произвођача отпада
- 6) из области загађивања ваздуха код објеката у надлежности републичке инспекције

за заштиту животне средине

- 7) из области емисије буке у животну средину код објеката у надлежности републичке инспекције за заштиту животне средине
- 8) спровођења услова и мера заштите животне средине из одлуке министарства, којом је дата сагласност на студију о процени утицаја на животну средину, односно спровођење прописаних минималних критеријума заштите животне средине из одлуке да није потребна израда студије
- 9) контролу испуњености услова у области заштите животне средине за правна лица, предузетнике и пољопривредна газдинства, који остварују право на ИПАРД подстицаје, у складу са обавезама из Споразума о сарадњи потписаног са Управом за аграрна плаћања
- 10) по захтеву Министарства финансија (слободне индустријске зоне)
- 11) по решењима, дозволама, сагласностима из области заштите животне средине

Поред редовних инспекцијских надзора, вршени су и ванредни надзори по захтевима надзираних субјеката за утврђивање испуњености услова заштите животне средине за обављање енергетске делатности, по захтевима других државних органа (Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, правосудних органа, Министарства унутрашњих послова, Агенције за заштиту животне средине и др.), као и по пријавама на загађење животне средине поднетим од стране грађана, група грађана, невладиних организација и других организација, а у областима заштите ваздуха, заштите од буке, процене утицаја на животну средину, у области управљања отпадом и отпадним водама. У 2021. години инспектори за заштиту животне средине, поред редовних и ванредних инспекцијских надзора, вршили су и контролне инспекцијске надзоре, у поступцима контроле извршења решења, којима су надзираним субјектима изречене управне мере за отклањање утврђених незаконитости у пословању и поступању.

У 2021. години, инспектори за заштиту животне средине, Одељења за индустрију, укупно су извршили 868 инспекцијских надзора из различитих области заштите животне средине, од чега су извршена: 223 редовна инспекцијска надзора; 474 ванредна инспекцијска надзора; 28 мешовитих инспекцијска надзора; 140 контролних инспекцијских надзора. У 2021. години извршена су и 3 допунска инспекцијска надзора.

❖ Област управљања отпадом

У току 2021. године, у складу са Годишњим планом инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине у области управљања отпадом за 2021. годину којим је планирано 350 редовних и ванредних инспекцијских надзора, вршени су редовни инспекцијски надзори код оператера који поседују дозволе за управљање отпадом (складиштење и третман отпада) издате од стране министарства надлежног за послове заштите животне средине, као и ванредни инспекцијски надзори по захтевима оператера који конкуришу за доделу подстицајних средстава на основу објављеног Јавног конкурса за доделу подстицајних средстава за поновну употребу и искоришћење отпада као секундарне сировине, или за добијање енергије, у вези издавања потврђујућих налаза да су оператери постројења поновно искористили, рециклирали, односно третирали отпад у периоду за који је захтев поднет; по захтевима надлежног органа за издавање дозвола за прекогранично кретање отпада у вези поднетих захтева предузећа која врше увоз и извоз отпада ради утврђивања испуњености услова за прекогранично кретање (увоз/извоз) отпада, нерегистрованих субјеката, као и по захтевима надлежног органа за издавање дозвола за управљање отпадом за утврђивање испуњености услова за рад постројења за управљање отпадом ради добијања дозвола за управљање отпадом.

Редовни инспекцијски надзори вршени су са издатим налозима за инспекцијски надзор и надзирани субјекти су о планираним инспекцијским надзорима обавештени на прописани начин и у прописаним роковима, сагласно одредбама Закона о инспекцијском надзору.

Ванредни инспекцијски надзори вршени су, такође, и по пријавама грађана, невладиних организација, као и других органа и организација.

У 2021. години извршено је 389 инспекцијских надзора привредних субјеката и то: 13 редовних инспекцијских надзора, 36 ванредних инспекцијских надзора, 232 ванредна утврђујућа инспекцијска надзора, 71 ванредних потврђујућих инспекцијских надзора, 1 допунски инспекцијски надзор, 25 контролних инспекцијских надзора и 11 инспекцијских надзора ради предузимања хитних мера.

У периоду од септембра до децембра 2021. године, од стране инспектора за заштиту животне средине Одсека за опасан и остали отпад вршено је теренско праћење активности на реализацији Уговора за набавку услуга измештања и трајног збрињавања опасног отпада на територији Републике Србије и то у Бујановцу, Београду, Трстенику, Нишу, Шапцу, Сремској Митровици, Новом Саду и Сурдулици. Инспектори који су присуствовали радовима на измештању опасног отпада, сачињавали су службене белешке којим су констатовали спровођење тренутних активности на терену. Службене белешке достављене су Стручној комисији за праћење реализације Уговора о јавној набавци услуге измештања и трајног збрињавања опасног отпада на територији Републике Србије.

❖ Област заштите природе

Током 2021. године настављен је континуитет у контролама правних субјеката, а и њихово пословање је управним мерама доведено у висок ниво усклађености са законом. Субјекти се у великој мери обраћају инспекторима у вези са сваком недоумицом у њиховом пословању, како би евентуални пропусти били исправљени и како би њихов рад био у складу са прописима из надлежности Министарства заштите животне средине.

4) Број откривених и отклоњених или битно умањених насталих штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе (корективно деловање инспекције)

Током 2021. године Инспекција за заштиту животне средине поступала је у складу са својим правима, дужности и овлашћењима у случајевима у којима је на основу утврђеног чињеничног стања доносила решења према надзираним субјектима за спровођење мера заштите животне средине, сагласно законским прописима из области заштите животне средине.

Инспекција је наложила спровођење 363 мера за отклањање уочених незаконитости, 45 забране вршења активности и 2 мере о привременом одузимању.

Инспектори су извршили инспекцијске надзоре у различитим областима животне средине, током којих су откривали и кроз налагање мера отклањали, или битно умањили настале штетне последице по животну средину.

❖ Област заштите од хемијског удеса

У току 2021 године код севесо оператера забележена су четири мања удеса од којих су два код НИС а.д. Нови Сад Рафинерија нафте Панчево и то у мају 2021., када је дошло је до пожара у Блок Преради на постројењу Вакуум дестилације (није било повређених) и у

августу када је дошло је до пожара у оквиру Пристаништа на линији примарног бензина, при чему је повређен један радник. Ангажована је стручна служба за санацију терена на месту пожара.

Такође мањи удес десио се у мају 2021., код оператера „Knauf Insulation“, Сурдулица, када дошло је до тињања полифенолне смоле у филтеру хладњака што је резултовало појавом тамног дима на емитеру и у септембру 2021. године, код ХИП Петрохемија Панчево, када је дошло до пожара на пећима бензина у фабрици Етилен, при чему су лакше повређена три радника.

❖ Област заштите природе

У току 2021. године повећан је број инспекцијских надзора код физичких лица којима је начињена штета од строго заштићених врста дивљих животиња. Сачињавањем записника о томе да су та физичка лица предузела све неопходне мере ради спречавања настанка штета од строго заштићених врста дивљих животиња, учињен је корак ка остваривању права и интереса физичких лица на надокнаду штете у складу са законом. Обављена су укупно 102 инспекцијска надзора.

У току 2021. године Инспекција за заштиту животне средине у области заштите природе је обављала инспекцијске надзоре у правцу спречавања или битног умањења вероватног настанка штетних последица по законом заштићена природна добра (заштићене и строго заштићене дивље биљне и животињске врсте). Пронађене повређене, као и одузете живе јединке заштићених и строго заштићених дивљих животињских врста које су држане у заточеништву супротно закону, које су пронађене или које су биле предмет нелегалног промета, смештане су у прихватишта.

5) Број утврђених нерегистрованих субјеката и мерама спроведеним према њима

У 2021. години, инспектори за заштиту животне средине извршили су 12 самосталних инспекцијских надзора код нерегистрованих привредних субјеката и према истима су поступали у складу са Законом о инспекцијском надзору.

❖ Област контроле хемикалија и биоцидних производа

Самостални инспекцијски надзори нерегистрованих субјеката: 10

❖ Област управљања отпадом

Самостални инспекцијски надзори нерегистрованих субјеката: 1

❖ Област заштите природе

Самостални инспекцијски надзори нерегистрованих субјеката: 1

6) Мере предузете ради уједначавања праксе инспекцијског надзора и њиховом дејству

У складу са Законом о инспекцијском надзору, у циљу уједначавања рада инспектора за заштиту животне средине у надзорима су коришћене контролне листе, које се налазе на сајту министарства и доступне су свим оператерима за потребе самоконтроле.

❖ Област координације поверених послова

Годишњим Планом за 2021. годину, предвиђени су заједнички инспекцијски надзори са инспекторима јединица локалне самоуправе.

И поред наведених отежавајућих околности, између осталог вршени су заједнички инспекцијски надзори са инспекторима јединица локалне самоуправе у складу са годишњим планом, као и ванредни заједнички надзори на основу указане потребе током координације поверених послова а практикује се у случајевима:

Током 2021. године, Одељење за поверене послове, Одсек за координацију поверених послова је вршило заједничке инспекцијске надзоре са инспекцијама за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе по три основа:

- 1) координисане акције, у складу са годишњим планом Одељења за поверене;
- 2) заједнички надзори на основу указане потребе, која произилази из координације поверених послова инспекцијама за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе;
- 3) заједнички надзори, као вид обуке инспектора.

1. Кординисане акције према Годишњем плану Одељења за поверене послове

У складу са одобреним планом Координационе комисије Владе Републике Србије, инспектори Одељења за поверене послове, Одсека за координацију поверених послова, вршили су заједничке надзоре са инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе. Заједнички надзори су вршени као редовни надзори, поштујући усвојени годишњи план инспекцијских надзора јединице локалне самоуправе. Тежиште инспекцијских надзора је било на надзираним субјектима који се баве управљањем неопасним отпадом, а биле су заступљене и области процене утицаја на животну средину и заштита ваздуха.

Укупно је реализовано 40 заједничких надзора, при чему је обухваћено укупно 27 јединица локалне самоуправе. Од укупног броја заједничких надзора, у 14 надзора су констатоване одређене незаконитости. Исте су даље процесуиране од стране инспектора за заштиту животне средине јединице локалне самоуправе, која је месно надлежна, уз координацију републичке инспекције за заштиту животне средине. По областима:

- управљање отпадом: 24 заједничка надзора; у 7 надзора констатоване незаконитости;
- контрола мера заштите животне средине, прописане верификованом студијом утицаја: 11 заједничких надзора; у 6 надзора констатоване незаконитости;
- заштита ваздуха: 5 заједничких надзора; у 1 надзору констатоване незаконитости;

2. Координација инспекцијских надзора према указаним потребама

Заједнички надзори, реализовани на основу указане потребе током координације поверених послова нису честа појава. Уобичајено се практикују када је:

- неопходно непосредно утврдити чињенично стање које излази из оквира надлежности инспектора за заштиту животне средине јединице локалне самоуправе.
- по захтеву поступајућег инспектора (комплексан надзор, незадовољство странке ...).

Укупно је реализовано 20 заједничких надзора по овом основу, при чему је обухваћен град Београд и 4 јединице локалне самоуправе.

Највећи број заједничких надзора је реализован у оквиру контроле везане за загађивање ваздуха у Граду Београду, укупно 44 заједничких надзора.

Остали заједнички надзори су били везани за област управљања отпадом.

3. Обука инспектора

Заједнички надзори у оквиру обуке инспектора за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе су се показали као добар инструмент у оспособљавању инспектора за инспекцијске надзоре у областима у којима нису имали активности до сада.

Посебан значај оваквог вида заједничких надзора лежи у комплексности захтева који се постављају пред инспектора, почев од свеобухватног познавања националне регулативе из области заштите животне средине (бука, ваздух, воде, заштићена природна добра, отпад, средства која оштећују озонски омотач), па до познавања ЕУ услова.

Доминантна активност по наведеном је контрола испуњености услова из области заштите животне средине и ЕУ услова за надзиране субјекте који остварују право на IPARD подстицаје.

По наведеном основу, укупно је реализовано 14 заједничких надзора, при чему је обухваћено 14 јединица локалне самоуправе.

Све наведене заједничке надзоре је реализовало 6 републичких инспектора за заштиту животне средине. Општа је оцена да је степен остварене сарадње у заједничким надзорима са инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе на веома високом нивоу. Није било негативних појава током заједничких инспекцијских надзора, осим у једном случају, који је одговарајућом координацијом превазиђен.

Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини, Одељење за поверене послове, Одсек за координацију поверених послова ће и у наредном периоду вршити заједничке надзоре са инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе, како на основу Плана инспекцијских надзора републичке инспекције за 2022. годину, тако и на основу указане потребе. Посебно треба истаћи планиране координисане акције са инспекцијом за заштиту животне средине Аутономне Покрајине Војводина.

❖ Област заштите природе

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре иницирало је заједничке инспекцијске надзоре, са републичком инспекцијом за заштиту животне средине у области заштите природе, како би обе инспекције у оквиру својих надлежности извршиле истовремено надзор, а у циљу ефикаснијег деловања инспекција и спречавања или бар смањења даље бесправне градње на заштићеним подручјима.

У току 2021. године са републичком грађевинском инспекцијом обављене су заједничке контроле заштићених подручја и то на НП „Тара“, ЗП ПП „Голија“, НП Ђердап“.

7) Остварење плана и ваљаности планирања инспекцијског надзора, нарочито о односу редовних и ванредних инспекцијских надзора, броју редовних инспекцијских надзора који нису извршени и разлозима за то, као и о броју допунских налога за инспекцијски надзор

Полазећи од обавезе која проистиче из члана 10. Закона о инспекцијском надзору, сачињен је Годишњи план инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине за 2021. годину, који је одобрен од стране Координационе комисије Владе Републике Србије.

Редовни инспекцијски надзори вршили су се према контролним листама, које су објављене на интернет страни министарства.

У складу са наведеним плановима инспекцијских надзора, инспектори су поред редовних, обављали и ванредне инспекцијске надзоре.

❖ Област координације поверених послова

Анализом остварених резултата, реализација Плана инспекцијских надзора у области поверених послова за 2021. годину је извршена у потпуности.

У 2021. години инспекцији за заштиту животне средине достављане су представке преко писарнице и електронском поштом, које су се односиле на све области заштите животне средине.

Све представке су обрађене и исте достављене надлежним инспекцијама у јединицама локалне самоуправе, или покрајинској инспекцији на поступање у складу са њиховим овлашћењима. За представке, које су се односиле на надлежност инспектора за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе и аутономне покрајине, којима су послови инспекцијског надзора поверени, тражен је извештај о предузетим мерама у вези навода из представки подносиоца. Подносиоци представки су обавешавани о прослеђивању истих надлежној инспекцији јединица локалне самоуправе, или аутономне покрајине на поступање.

Законом о инспекцијском надзору дефинисана је обавеза израде Годишњих планова инспекцијских надзора, по којима је инспекција дужна да поступа. Годишњи планови инспекција за заштиту животне средине аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе достављени су на мишљење Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини. Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини је анализом достављених планова дао позитивно мишљење за Годишњи план Покрајинске инспекције за заштиту животне средине и позитивно мишљење за Годишње планове инспекција за заштиту животне средине у 128 јединица локалне самоуправе, који су у складу са Законом о инспекцијском надзору.

❖ Област заштите земљишта и несанитарних депонија

У складу са Годишњим планом инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине у области заштите земљишта за 2021. годину планирани су редовни инспекцијски надзори код 43 управљача несанитарним депонијама-сметлиштима комуналног отпада, којима је у поступку планирања инспекцијских надзора додељен „ВИСОК“ ризик због њиховог негативног утицаја на медијуме животне средине, који проистичу из њихове непланске изградње, не узимајући у обзир услове и критеријуме за одређене локације депоније, као и на техничке и технолошке услове за пројектовање и рад депоније отпада. Редовни инспекцијски надзори су вршени у погледу контроле испуњавања обавезе спровођења санације, затварања и рекултивације несанитарних депонија комуналног отпада у складу са пројектима, на које сагласност даје министарство надлежно за послове заштите животне средине, односно других обавеза прописаних одредбама Закона о управљању отпадом и Закона о заштити животне средине. Свим несанитарним депонијама-сметлиштима комуналног отпада у поступку планирања додељен је „ВИСОК“ степен ризика, због њиховог негативног утицаја на медије животне средине, пошто се на истим одлаже отпад у полуконтролисаним условима, а тело депоније није изграђено у складу са Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. Галсник РС“ бр. 92/10).

Реализација годишњег Плана Одсек за земљиште, заштиту од буке и нејонизујућих зрачења за 2021. годину:

- Број инспекцијских надзора у 2021. год: 20
- Број редовних инспекцијских надзора: 19
- Број ванредних инспекцијских надзора: 1
- Број контролних инспекцијских надзора: 7

Сви редовни и ванредни инспекцијски надзори вршени су са издатим налозима за инспекцијски надзор, а надзирани субјекти су о планираним инспекцијским надзорима обавештавани на прописани начин у прописним роковима. Сагласно одредбама закона о инспекцијском надзору.

На реализацији годишњег Плана инспекцијских надзора у области заштите од земљишта за 2021. годину учествовао је један републички инспектор за заштиту животне средине који је распоређен у Одсек за земљиште, заштиту од буке и нејонизујућих зрачења у складу са Правиником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству заштите животне средине.

❖ Област заштите од буке

У складу са годишњим Планом у области заштите од буке за 2021. годину, извршени су:

- Број планираних ванредних инспекцијских надзора: 10
- Број контролних инспекцијских надзора: 4
- Број реализованих инспекцијских надзора: 34

Реализација Плана у области заштите од буке животне средине за 2021. годину је изнад планираног броја.

Приликом израде наведеног годишњег плана инспекцијских надзора за 2021. годину предвиђен је мањи број ванредних инспекцијских надзор (10), од укупног броја реализованих ванредних инспекцијских надзора током 2021. године (34). Број ванредних инспекцијских надзора био је условљен већим бројем захтева физичких лица за спровођење мера заштите од буке дуж државних путева првог и другог реда, а за које није било могуће предвидети бројчани обим на годишњем нивоу, узимајући у обзир анализу података из претходних година.

Дана 16.10.2021. године ступио је на снагу нови Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, бр. 96/21).

На реализацији годишњег Плана инспекцијских надзора у области заштите од буке за 2021. годину учествовао је један републички инспектор за заштиту животне средине и шеф Одсека.

Реализација Плана инспекцијског надзора за 2021. годину спровођена је у складу са Инструкцијама о организацији радних процеса у органима државне управе и служби Владе у примени мера заштите од заразне болести COVID-19 Генералног секретаријата Владе.

❖ Област заштите од нејонизујућих зрачења

У складу са годишњим Планом у области заштите од нејонизујућих зрачења за 2021. годину, извршени су:

- Број планираних редовних инспекцијских надзора: 20
- Број реализованих редовних инспекцијских надзора: 12
- Број планираних ванредних инспекцијских надзора: 2
- Број реализованих ванредних инспекцијских надзора: 2

Реализација Плана у области заштите од нејонизујућих зрачења за 2021. годину: 63,64 %.

На проценат реализације Плана у области заштите од нејонизујућих зрачења за редовне инспекцијске надзоре за 2021. годину знатно је утицао приоритет вршења ванредних инспекцијских надзора и увозника производа који после употребе постају посебни токови отпада - возила (ПТО) по захтеву Агенције за заштиту животне средине.

Такође, на проценат реализације Плана у области заштите од нејонизујућих зрачења за редовне инспекцијске надзоре за 2021. годину утицало је и поступање по захтевима Управе за аграрна плаћања, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, вршењем ванредних теренских инспекцијских надзора за испуњеност услова из области животне средине за подстицајна средства – ИПАРД и вршење ванредних теренских инспекцијских надзора у оквиру заједничке акције са инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе у контроли квалитета ваздуха

На реализацији годишњег Плана инспекцијских надзора у области заштите од заштите од нејонизујућих зрачења за 2021. годину учествовао је један републички инспектор за заштиту животне средине и шеф Одсека.

Реализација Плана инспекцијског надзора за 2021. годину спровођена је у складу са Инструкцијма о организацији радних процеса у органима државне управе и служби Владе у примени мера заштите од заразне болести COVID-19 Генералног секретаријата Владе.

❖ Област интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања

Инспекцијски надзори надзираних субјеката и њихових постројења (изузев постројења која се контролишу само према Закону о водама) вршени су у складу са Годишњим и оперативним планом инспекцијских надзора, који се сачињава коришћење алата за процену ризика. На овај начин су постављени приоритети у контроли ИПРС постројења и извршено је разврставање надзираних субјеката у 4 нивоа опасности: критичан ризик (3 постројења), висок ризик (6 постројења), средњи ризик (21 постројење) и низак и незнатан ризик (25 постројења). У зависности од степена ризика, разликује се и учесталост вршења редовних инспекцијских надзора у току једне године: критичан ризик (4 пута годишње), висок ризик (3 пута годишње), средњи ризик (2 пута годишње) и низак ризик (1 годишње). Поред наведеног, планирани су и вршени редовни инспекцијски надзори постројења и објеката, који не подлежу издавању интегрисане дозволе и постројења која се контролишу само према Закону о водама и Закону о управљању отпадом (107).

Реализација Годишњег плана редовних инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине, у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања за 2021. годину: 100%.

Број инспекцијских надзора у 2021. години: 868

- Број редовних инспекцијских надзора у 2021. години: 223
- Број ванредних инспекцијских надзора у 2021. години: 474
- Број мешовитих инспекцијских надзора у 2021. години: 28
- Број контролних инспекцијских надзора у 2021. години: 140
- Број допунских инспекцијских надзора у 2021. години: 3

Планирање редовних и ванредних инспекцијских надзора за 2021. годину, у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања, вршено је веома конзервативно, у односу на постојећу ситуацију са пандемијом вируса COVID-19 и у односу на мере и препоруке за сузбијање и спречавање ширења коронавирус, које су

доношене од стране надлежних државних органа и кризног штаба. С тим у вези, приликом израде наведеног годишњег плана инспекцијских надзора за 2021. годину предвиђен је много мањи број ванредних инспекцијских надзора (40), од укупног броја реализованих ванредних инспекцијских надзора током 2021. године (474). Овакво стање ствари, пре свега је условљено много већим бројем захтева привредних субјеката и других надлежних органа, за вршење ванредних инспекцијских надзора из прописа у области заштите животне средине, а за које није било могуће предвидети бројчани обим на годишњем нивоу, узимајућу у обзир анализу података из претходних година.

Велики број ванредних инспекцијских надзора, који су извршени у току 2021. године, односе се преваходно на:

- захтеве Агенције за заштиту животне средине по питању контроле обвезника пријављивања података о производима стављеним на тржиште Републике Србије, а који после употребе постају посебни токови отпада и чији се подаци достављају у Национални регистар извора загађивања;
- захтеве Управе за аграрна плаћања за контролу пољопривредних газдинстава, код физичких, правних лица и предузетника, подносилаца захтева за доделу ИПАРД подстицајних средстава, а који имају обавезу поштовања прописа из области заштите животне средине;
- захтеве привредних субјеката за издавање налаза о испуњености услова из прописа у области заштите животне средине за добијање енергетске лиценце, у складу са Правилником о лиценци за обављање енергетске делатности и сертификацији.

Обзиром на горе речено, може се констатовати да је у потпуности реализован План инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине за 2021. годину, у области интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања.

❖ Област заштите од хемијског удеса

У области контроле заштите од хемијског удеса код севесо постројења, планирано је да се у току 2021. године најмање једном годишње изврши редован теренски и канцеларијски надзор свих севесо оператера на територији Републике Србије. У складу са захтевом севесо директиве контрола севесо постројења вишег реда врши се једном годишње без обзира да ли је истим издата сагласност на Извештај о безбедности и План заштите од удеса. Везано за контролу севесо постројења нижег реда, користећи Алат за процену ризика и одређивање приоритета, извршена је процена ризика и утврђивање нивоа ризика севесо оператера. Према утврђеном нивоу ризика, извршено је њихово прелиминарно рангирање. У току 2021. године вршена је контрола документа Политика превенције удеса у свим случајевима у којима наведени документ не садржи све елементе који су предвиђени Правилником о садржини Политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“ бр. 41/10)

Осим редовних инспекцијских послова инспектори Одсека за удесе учествовали су у раду Техничких комисија за преглед докумената Извештај о безбедности и План заштите од удеса, који израђују севесо оператери вишег реда.

Годишњим планом за 2021.годину, изведен је проценат да се за потребе вршења ванредних надзора издвоји 10% укупног времена. У току 2021. године, у Одсеку за удесе, проценат вршења ванредних надзора износио је 53,8% укупног времена, услед

ангажовања инспектора овог одсека у ванредним инспекцијским контролама из других области заштите животне средине (посебни токови отпада, ИПАРД и сл). Иначе, у области контроле заштите од хемијског удеса у току 2021. године остварен је проценат ванредних инспекцијских 17,36 %, од укупног броја надзора у овој области.

Реализација Плана Инспекције за заштиту животне средине у области заштите од хемијског удеса за 2021. годину: 100 %

Број инспекцијских надзора у 2021. години: 144

Број редовних инспекцијских надзора у 2021. години: 104

Број ванредних инспекцијских надзора у 2021. години: 25

Број контролних инспекцијских надзора у 2021. години: 15

❖ Област контроле хемикалија и биоцидних производа

У складу са Годишњим Планом инспекцијског надзора у области контроле хемикалија и биоцидних производа, инспекција за заштиту животне средине вршила је планиране инспекцијске надзоре, а према утврђеним акцијама контроле и процењеном ризику рађено је одређивање приоритета привредних субјеката за потребе контроле хемикалија.

На основу сачињеног и одобреног Плана инспекцијског надзора за 2021. годину планирано је да инспектори Одсека за хемикалије поред редовних инспекцијских надзора, обављају и ванредне инспекцијске надзоре. Такође, планом је изведен проценат да се за потребе вршења ванредних надзора издвоји 10% укупног времена. У току 2021. године, у Одсеку за хемикалије, проценат вршења ванредних надзора износио је 44% укупног времена, услед ангажовања инспектора овог одсека у ванредним инспекцијским контролама из других области заштите животне средине (посебни токови отпада, ИПАРД и сл). Иначе, у области контроле хемикалија и биоцидних производа у току 2021. године била су 17 ванредна инспекцијска надзора, односно 17,52 % од укупног броја надзора у овој области.

Непланирано ангажовање инспектора овог одсека у ванредним инспекцијским контролама из других области заштите животне средине, захтевало је додатне напоре и ангажовање инспектора како би се остварила реализација Плана инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине у области контроле хемикалија и биоцидних производа за 2021. годину у потпуности. Реализација плана остварена је 100 %.

Број инспекцијских надзора у 2021. години: 97

Број редовних инспекцијских надзора у 2021. години: 47

Број ванредних инспекцијских надзора у 2021. години: 17

Број контролних инспекцијских надзора у 2021. години: 23

Број инспекцијских надзора код нерегистрованих субјеката у 2021. години: 10

У складу са Законом о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању, у току 2021. године, извршено је укупно 4 ванредна инспекцијска надзора.

❖ Област управљања отпадом

На основу сачињеног и одобреног Плана инспекцијских надзора инспекције за заштиту животне средине за 2021. годину, планирано је да инспектори за заштиту животне

средине у области управљања отпадом обављају редовне и ванредне инспекцијске надзоре.

Редовни инспекцијски надзори оператера који поседују дозволе за управљање отпадом (складиштење и третман отпада), издате од стране министарства надлежног за послове заштите животне средине, вршени су у складу са Годишњим планом контроле наведених оператера и приоритетима у контроли оператера за управљање отпадом сходно извршеном разврставању у четири нивоа ризика: критичан, висок, средњи и низак ризик. Динамика и учесталост редовног инспекцијског надзора утврђује се зависно од процењеног степена ризика, тако да је препоручен број редовних инспекцијских надзора дат према степену ризика: критичан ризик - најмање 2 инспекцијска надзора у току године, висок ризик - најмање два инспекцијска надзора у току 18 месеци, средњи ризик - најмање један инспекцијски надзор у току 15 месеци и низак ризик - најмање један инспекцијски надзор у току 18 месеци.

Планирано је да очекивани обим ванредних инспекцијских надзора буде до 80 % од укупно извршених инспекцијских надзора.

У току 2021. године обим ванредних инспекцијских надзора у односу на укупан број обављених редовних и ванредних инспекцијских надзора у области управљања отпадом износио је преко 90 %.

У области надзора прекограничног кретања отпада у 2021. години, надлежни орган Министарства заштите животне средине достављао је захтеве Одељењу за отпад, амбалажу и амбалажни отпад за вршење ванредних утврђујућих инспекцијских надзора оператера, подносиоца захтева за добијање дозвола за прекогранично кретање отпада, ради утврђивања испуњености услова за увоз, везано за испуњеност услова за рад постројења за прераду увезеног отпада, као и извоз отпада сходно складишним капацитетима постројења у коме се отпад припрема за извоз, ради добијања дозвола за увоз, односно извоз различитих врста опасног и неопасног отпада где је, по сваком појединачном захтеву, инспекција поступала и констатовала испуњеност услова. Достављање захтева оператера инспекцији од стране надлежног органа, коме се оператер већ обратио захтевом за добијање дозволе, олакшало је и убрзало добијање дозвола оператерима из разлога што су, уместо два (и надлежном органу и инспекцији), оператери подносили један захтев (надлежном органу).

Реализација Плана Одељења за отпад, амбалажу и амбалажни отпад за 2021. годину је 100 %.

Разлози већег броја извршених ванредних инспекцијских надзора у односу на редовне инспекције надзоре су недовољни људски капацитети у области надзора управљања отпадом, велики број достављених захтева од стране надлежног органа за издавање дозвола за увоз/извоз отпада, поднетих од стране привредних субјекта, већи број поднетих захтева од стране других органа и организација, пријава грађана, невладиних организација и др, као и теренско праћење активности на реализацији Уговора за набавку услуга измештања и трајног збрињавања опасног отпада на територији Републике Србије од стране инспектора Одсека за опасан и остали отпад, чиме је онемогућено вршење планираног броја редовних надзора у складу са усвојеним годишњим планом.

Одељење за отпад, амбалажу и амбалажни отпад је, у току 2021. године, због проглашења епидемије COVID 19, повећаног броја заражених лица као и постојања повећаног ризика преношења вируса SARS Cov 2, у већем броју вршило канцеларијске инспекцијске надзоре

али, у зависности од потреба и ситуација на терену, вршени су и теренски инспекцијски надзори.

- Број инспекцијских надзора у 2021. години: 389
- Број редовних инспекцијских надзора у 2021. години: 13
- Број ванредних инспекцијских надзора у 2021. години: 36
- Број ванредних утврђујућих инспекцијских надзора у 2021. години: 232
- Број ванредних потврђујућих инспекцијских надзора у 2021. години: 71
- Број допунских инспекцијских надзора у 2021. години: 1
- Број контролних инспекцијских надзора у 2021. години: 25
- Број инспекцијских надзора ради предузимања хитних мера у 2021. години: 11

❖ Област заштите природе

У складу са Годишњим Планом инспекцијског надзора Инспекције за заштиту природе за 2021. годину, извршени су:

- 1) Инспекцијски надзори код управљача заштићених подручја
- 2) Инспекцијски надзори код корисника заштићених подручја
- 3) Инспекцијски надзори код оператера који се баве прометом заштићених биљних и животињских врста
- 4) Инспекцијски надзори везани за спровођење ЦИТЕС конвенције
- 5) Инспекцијски надзори везани за поступање са заштићеним дивљим врстама
- 6) Инспекцијски надзори код држаоца заштићених врста дивљих животиња
- 7) Инспекцијски надзори у Зоо вртovima

Оперативним планом Одсека за 2021. годину планирано је 326 редовних инспекцијских надзора, као и одређени проценат ванредних, контролних и превентивних инспекцијских надзора.

Број извршених инспекцијских надзора у 2021. години: 665

Број извршених редовних инспекцијских надзора у 2021. години: 251

Број извршених ванредних инспекцијских надзора у 2021. години: 334

Број извршених контролних инспекцијских надзора у 2021. години: 7

Број извршених мешовитих инспекцијских надзора у 2021. години: 1

Број извршених превентивних инспекцијских надзора у 2021. години: 68

Број извршених инспекцијских надзора над нерегистрованим субјектима у 2021. години: 1

План Рада Инспекције за заштиту животне средине у области заштите природе урађен је у складу са потребама надзора у овој области, односно захтевима надзираних субјеката, али и реалним могућностима људских ресурса са којима ова Инспекција располаже.

8) Ниво координације инспекцијског надзора са инспекцијским надзором кога врше друге инспекције

Током 2021. године координација инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине са инспекцијским надзором, кога врше друге инспекције, обавља се кроз рад у радним групама Координационе комисије Владе Републике Србије за усклађивање, координацију и унапређење инспекцијског надзора у одређеној области у Републици Србији и реализацију заједничких акција, сагласно одредбама Закона о инспекцијском надзору, у оквиру више Радних група формираних од стране Координационе комисије.

Радне групе у којима су за чланове именовани представници инспекције за заштиту животне средине су:

- 1) Радна група за заштиту природних ресурса, којом и председава, руководиоца инспекције за заштиту животне средине, помоћник министра.
- 2) Радна група за безбедност објеката.
- 3) Радна група за угоститељство и туризам.
- 4) Радна група за јавно здравље којом руководи Министарство здравља, Сектор за инспекцијске послове.
- 5) Радна група за превоз путника и робе у друмском, водном и железничком саобраћају.

Радна група за заштиту природних ресурса у 2021. години одржала је 3 састанка.

У оквиру Радне групе за заштиту природних ресурса у 2021 години, реализоване су заједничке акције са другим инспекцијама (грађевинска инспекција), и то:

- 1) План активности инспекцијског надзора у области бесправне градње у заштићеним подручјима.
- 2) План активности инспекцијског надзора у области контроле изградње мини хидроелектрана у подручјима.

❖ Област координације поверених послова

Један од основних циљева Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини је успостављање система, кроз координацију послова инспекцијског надзора поверених јединицама локалне самоуправе.

Имајући у виду број закона којима су поверени послови јединицама локалне самоуправе и недовољне капацитете, пре свега организационе и кадровске, примена прописа у пракси, у 2021 вршена је активна координација послова инспекцијског надзора. Било је евидентно да су органи локалне самоуправе препуштени сами себи у спровођењу прописа из области заштите животне средине који су им поверени, без успостављене јединствене процедуре поступања и контроле у претходним годинама, што је имало за последицу различитост у тумачењу и примени једних те истих одредби прописа у пракси.

С тим у вези, Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини је вршио координацију извршавања поверених послова инспекцијског надзора из делокруга надлежности инспекције за заштиту животне средине АП Војводине и јединица локалне самоуправе.

На основу поднесака странака који се односе на заштиту животне средине, републичка инспекција за заштиту животне средине је у циљу остваривања законитог, правилног и ефикасног надзора, упућивала исте инспекцији за заштиту животне средине АП Војводине и јединица локалне самоуправе на поступање, са захтевом за достављање извештаја о предузимању радњи о наведеним случајевима.

Републичка инспекција је на овај начин остваривала увид и утврђивала стање извршавања поверених послова и тако стекла сазнања и праву слику о појавама, отвореним и спорним питањима и проблемима у вршењу поверених послова инспекцијског надзора. Када је то било потребно, републичка инспекција за заштиту животне средине је издавала и одговарајуће инструкције инспекторима јединица локалне самоуправе и контролисала је извршавање издатих инструкција. Кроз контролу извршавања поверених послова остварује се увид у рад инспекције јединице локалне самоуправе и аутономне покрајине, утврђује стање, указујући на пропусте и недостатке, пружајући потребна објашњења, савете и информације са преношењем потребних искустава и добре праксе.

У појединим јединицама локалне самоуправе нема професионалне самосталности инспектора заштите животне средине. Комуникација између надлежног органа локалне самоуправе за спровођење поступка процене утицаја, издавања дозвола и други поверени послови са инспекторима за заштиту животне средине у многим јединицама локалне самоуправе је слаба или нема једног или другог органа. Инспектори неких јединица локалне самоуправе, због обављања изворних послова нису били у могућности да испуне своје Годишње планове или нису у потпуности имали Оперативне планове са списком надзираних субјеката. Указујући на такве незаконотости а у циљу решавања проблема које имају инспектори јединица локалне самоуправе по потреби су одржани и састанци са начелницима управа и шефовима инспекција. Током реализације свих активности, ни у једном моменту није доведена у питање самосталност у поступању и одлучивању инспектора јединица локалне самоуправе.

❖ Област заштите природе

Током 2021. године координација инспекцијског надзора Инспекције за заштиту животне средине у области заштите природе са инспекцијским надзором кога врше друге инспекције обављала се кроз реализацију заједничких акција сагласно одредбама Закона о инспекцијском надзору као и учествовање у Радној групи за угоститељство и туризам Координационе комисије Владе Републике Србије за усклађивање, координацију и унапређење инспекцијског надзора у одређеној области у Републици Србији.

9) Материјални, технички и кадровски ресурси које је инспекција користила у вршењу инспекцијског надзора и мерама предузетим у циљу делотворне употребе ресурса инспекције и резултатима предузетих мера

За реализацију Годишњег плана инспекцијског надзора за 2021. годину инспекторима за заштиту животне средине обезбеђена су службена возила за вршење инспекцијских надзора на целој територији Републике Србије.

Свим инспекторима за заштиту животне средине била су обезбеђена комуникациона средства (мобилни телефони и интернет), материјално-техничка средства и обезбеђена преноћишта у случајевима вишедневних инспекцијских надзора надзираних субјеката, што се позитивно одразило на квалитет и ефикасност поступања.

Уочена је потреба за побољшањем материјално-техничких средстава и опреме, а све у циљу ефикаснијег и делотворнијег рада Инспекције за заштиту животне средине.

На крају 2021. године у Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини било је укупно запослено 73 лица, о чега је 65 инспектора и то 57 инспектора за заштиту животне средине и 8 инспектора за рибарство.

10) Придржавање рокова прописаних за поступање инспекције

Републички инспектори за заштиту животне средине у 2021. години у свему су се придржавали рокова прописаних Законом о инспекцијском надзору и Законом о општем управном поступку.

11) Законитост управних аката донетих у инспекцијском надзору (број другостепених поступака, њихов исход, број покренутих управних спорова и њихов исход)

На решења инспекције за заштиту животне средине у 2021. години уложено је 9 жалби и није уложена ни једна тужба.

❖ **Област координације поверених послова**

У 2021. години поднета је 1 жалба на решења инспектора.

❖ **Област интегрисаног загађења и заштите животне средине од загађивања**

У 2021. години поднето је 7 жалби на решења инспектора.

❖ **Област заштите природе**

У 2021. години поднета је 1 жалба на решења инспектора.

12) Поступање у решавању приговора и притужби на рад инспекције, са исходима тог поступања, уз посебно истицање броја поднетих приговора и притужби и области рада на које су се односили

У 2021. години поднета је 1 притужба на рад инспектора за заштиту животне средине, сходно члану 52. Закона о инспекцијском надзору, која је оцењена као неоснована.

13) Програми стручног усавршавања који су похађали инспектори, односно службеници овлашћени за вршење инспекцијског надзора (област стручног усавршавања и тематске целине програма обуке, као и број учесника у свакој тематској целини, а ако је по завршетку програма вршена провера знања учесника и подаци о оствареном успеху)

Током 2021. године инспектори за заштиту животне средине узели су учешће и у следећим обукама и стручним усавршавањима:

- 1) Обука - „Имплементација европског законодавства у области емисија испарљивих органских једињења” (VOC), On-line, Београд, шест радионица: 12.02.2021., 26.02.2021., 12.03.2021., 26.03.2021., 16.04.2021. и 23.04.2021. године са сертификацијом 28.04.2021. године.
- 2) Обука - Национална Академија за јавну управу, Антистрес радионица, 14.04.2021. године.
- 3) Обука - Национална Академија за јавну управу, Примена смерница за израду интернет презентација и видљивост интернет презентација, 21.07.2021. године.
- 4) Обука - Национална Академија за јавну управу, Примена ЗУП-а у пракси, 30.07.2021. године.
- 5) Обука - Национална Академија за јавну управу, Моћ повртане информације, 05.08.2021. године.
- 6) Обука - Национална Академија за јавну управу, Етика и интегритет, 18.08.2021. године.
- 7) Обука - Национална Академија за јавну управу, Напредне POWERPOINT презентације, 29.-30.09.2021. године.
- 8) Обука - Национална Академија за јавну управу, Ка ефикаснијим инспекцијама, 04.-06.10.2021. године
- 9) Обука - Национална Академија за јавну управу, Вредновање радне успешности, 08.-10.10.2021. године.
- 10) Обука - Национална Академија за јавну управу, Електронско канцеларијско пословање, 27.10.2021. године.
- 11) Обука - Национална Академија за јавну управу, Откријте своје најбоље ја, 16.11.2021. године.
- 12) Обука - ЕСНА - Chemistry for Non-Chemists, 20.-22.09.2021. године.

- 13) Обука - ЕСНА - Introduction to CLP, 02.-04.04.2021. године.
- 14) Обука – Управљање VOC-овима и обавезе оператера – Активности: Екстракција биљних уља и животињских масти и рафинација биљних уља 24.11.2021. године, Производња препарата за премазивање, лакова, мастила и лепка (адхезива) 25.11.2021, Производња обуће 10.12.2021. године.
- 15) Обука - Агенција за спречавање корупције, Етика и интегритет, 29. и 30.12.2021. године.
- 16) Обука – ИЕД - Инспекцијска контрола и алати за поређење са БАТ за индустријска постројења која подлежу директиви о индустријским емисијама, 19.02.2021. године.
- 17) Обука - Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Најновији догађаји који се односе на „Предлог Европске комисије за Уредбу о усклађености и примени законодавства Уније о производима („Пакет о роби“) 14.09.2021. године.
- 18) Обука – СЗО - Обука-радионица за примену методологије СЗО за израду оперативних планова одговора здравственог система на поједине врсте кризних и ванредних ситуација, 21.12.2021. године.
- 19) Обука - „Етика и интегритет“ On-line, Агенција за спречавање корупције, Београд, децембар 2021. године.
- 20) Обука On-line - Нациоанална Академија за јавну управу, Вредновање радне успешности, 11.-21.05.2021. године.
- 21) Обука On-line - Нациоанална Академија за јавну управу, Вредновање радне успешности, 27.05.2021. године.
- 22) Обука On-line - НИС, Заштита земљишта, 25.11.2021. године.

14) Иницијативе за измене и допуне закона и других прописа

Инспектори за заштиту животне средине осим инспекцијских надзора у 2021. години учествовали су у раду Радних група за израде закона и подзаконских аката из области заштите животне средине.

Инспектори за заштиту природе у 2021. години су учествовали у иницијативи за измене и допуне Закона о заштити природе при чему је поменути закон и усвојен (71/21).

Инспектор за заштиту животне средине Одељења за отпад, амбалажу и амбалажни отпад учествовао је у раду Радне групе за предлагање Закона о изменама и допунама Закона о управљању отпадом, који је у завршној фази усвајања.

Инспектор за заштиту животне средине је члан Националног координационог тела за борбу против ширења оружја за масовно уништење за период од 2021. до 2025. године за спровођење Стратегије за спречавање ширења оружја за масовно уништење за период од 2021. до 2025. године, Националног акционог плана за примену резолуције 1540 Савета безбедности Уједињених нација о спречавању ширења оружја за масовно уништење и средстава за њихово преношење (НАП 1540) оформљеног Одлуком Владе 05 Број: 02-10944/2021 од 2. децембра 2021. године и објављене у „Службеном гласнику РС”, бр. 117/21.

Инспектори за заштиту животне средине осим инспекцијских надзора у 2021. години пружали су и стручну помоћ за:

- 1) Преговарачко Поглавље 27. Животна средина и климатске промене
- 2) Преговарачко Поглавље 28. Заштита потрошача и здравља
- 3) Припрема мишљења на прописе и извештаја

Важећи Закон о заштити од нејонизујућег зрачења донет 2009. године и да су се од тада променила остала законска решења са којима је закон био усклађен, а и најављено увођење нове 5G мреже неопходно је доношење новог закона, обзиром да је Радна група за израду новог закона формирана.

15) Мере и провере предузете у циљу потпуности и ажурности података у информационом систему

Током 2021. године, Инспекција за заштиту животне средине редовно је ажурирала интерну базу података о извршеним пословима из области своје надлежности а узето је и учешће у раду Посебне радне групе у циљу реализације Пројекта „Успостављање јединственог информационог система за инспекције е-Инспектор”.

Инспекција за заштиту животне средине не располаже сопственим информационом системом и у свом раду током 2021. године активно је користила јединствено функционално софтверско решење е-Инспектор за вођење Евиденција о инспекцијском надзору и Регистар података о инспекцијском надзору, сагласно одредбама члана 43. Закона о инспекцијском надзору.

16) Стање у области извршавања поверених послова инспекцијског надзора

❖ Област координације поверених послова

Законом о инспекцијском надзору, прописана је координација послова инспекцијског надзора из делокруга републичке инспекције поверених аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе. Закон о државној управи у члана 54. утврђује да послови инспекцијског надзора могу бити поверени органима аутономне покрајине, општине, града и града Београда. Чланом 47. Закона о државној управи, прописана су општа овлашћења у контроли поверених послова. Ова општа овлашћења у вршењу надзора над радом примењују се и на координацију послова инспекцијског надзора из делокруга републичке инспекције поверених аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе, чланом 12. став 12. Закона о инспекцијском надзору. У ову координацију спада и организовање тзв. заједничких акција републичких инспектора и инспектора јединица локалних самоуправа. Заштита животне средине у локалним самоуправама представља комплексан процес који захтева ангажовање обучених кадрова, одговарајућа финансијска средства за његово константно ефикасно спровођење. Имајући у виду број закона којима су поверени послови јединицама локалне самоуправе и недовољне капацитете, пре свега организационе и кадровске, указала се потреба за бољом координацијом послова инспекцијског надзора. Посебно су уочени проблеми са њиховом применом у пракси током 2016. године, када је ступио на снагу Закон о инспекцијском надзору, а који су били присутни и претходних година. Било је евидентно да су органи аутономне покрајине и локалне самоуправе препуштени сами себи у спровођењу прописа из области заштите животне средине који су им поверени, без успостављене јединствене процедуре поступања и контроле, што је имало за последицу различитост у тумачењу и примени једних те истих одредби прописа у пракси. Неуједначена примена прописа из области заштите животне средине у Републици Србији, у појединим случајевима изазвала је конфузију и незадовољство, са једне стране код оператера који су улагали у привредни развој, а са друге стране и незадовољство грађана којима је по Уставу загарантовано право да живе у чистој и здравој животној средини и да имају информације о томе.

У саставу Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини формирано је Одељење за поверене послове са јасним задацима на успостављању и унапређењу координације поверених послова и планирању и спровођењу образовања инспектора за заштиту животне средине на свим нивоима. Уочени проблеми су без икакве сумње имали утицај на ефикасност и квалитет у спровођењу поверених послова од стране инспектора за заштиту животне средине у јединицама локалне самоуправе. У јединицама локалне самоуправе се недовољно ради на усавршавању и јачању капацитета који су недовољни, без обука и образовања, поједине општине нису технички опремљене. Координација послова инспекцијског надзора поверених јединицама локалне самоуправе, у претходном периоду није била довољна, због недовољних капацитета републичке инспекције и обима посла који обављају.

Према расположивој евиденцији, од 145 јединица локалне самоуправе у Републици Србији њих 12 (дванаест) немају инспектора за заштиту животне средине, и то: Општина Црна Трава, Општина Сврљиг, Општина Рача, Општина Кучево, Општина Крупањ, Општина Беочин, Општина Нови Кнежевац, Општина Кнић, Општина Гаџин Хан, Општина Ћићевац, Општина Сремски Карловци и Општина Оџаци.

Инспектори за заштиту животне у многим јединицама локалне самоуправе обављају и друге послове а најчешће, послове комуналног инспектора, затим грађевинског, саобраћајног, туристичког инспектора, као и послове референата за заштиту животне средине, и друге послове по налогу претпостављених.

У том смислу Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини је препознао потребу и значај унапређења координације и функционалности система поверених послова и предузео је низ активности, у складу са надлежностима на њиховом успостављању, како би се успешно спровела имплементација европских стандарда из различитих области заштите животне средине. Активности су обухватиле, израду пописа надлежности о поступању и припреми организовања тренинга за едукацију и образовање инспектора за заштиту животне средине, на шта нас обавезује и Закон о инспекцијском надзору на основу којег Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини даје и сагласност на Годишње планове инспектора јединица локалне самоуправе. Ове обуке представљају важан корак за ефикасну, квалитетну и једнообразну примену прописа из области заштите животне средине, од стране свих органа на целој територији Републике Србије. Започети процес образовања инспектора за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе од стране Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини неминовно ће водити до успостављања перманентног образовања инспекција за заштиту животне средине на свим нивоима и свих осталих чинилаца за јачање свести о заштити животне средине као питања свих питања, што ће захтевати максимално ангажовање свих стручних служби Министарства заштите животне средине, материјалне ресурсе и време.

У току 2021. године инспектори за заштиту животне средине ЈЛС су извршили мањи број инспекцијских надзора на заштићеним подручјима стављеним под заштиту Одлукама ЈЛС.

Због COVID-19 у 2021. години није било организованих обука према плану Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини.

17) Исходи поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција

Извештај о раду Инспекције за заштиту животне средине 2021

У 2021. години инспектори за заштиту животне средине су поднели укупно 58 захтева за покретање прекршајног поступка, 19 пријаве за покретање поступка за привредни преступ и 1 кривична пријава. Инспектори су у 9 случајева били позивани од стране поступајућих судских органа на суд да дају изјаве у својству сведока, донето је 30 пресуда, а инспектори су на две пресуде уложили жалбе.

Табеларни приказ поступања правосудних органа:

Одељење/Одсек	Прекршајне пријаве	Пријаве за привредни преступ	Кривичне пријаве	Сведочење	Пресуда	Уложена жалба на пресуду
Одељење за индустрију	18	4	/	5	12	/
Одељење за поверене послове	2	/	/	1	2	/
Одељење за удесе и хемикалије	3	6	/	/	2	1
Одељење за отпад, амбалажу и амбалажни отпад	3	9	/	1	1	/
Одељење за заштиту биодиверзитета Одсек за природу	32	/	1	2	13	1
Σ	58	19	1	9	30	2

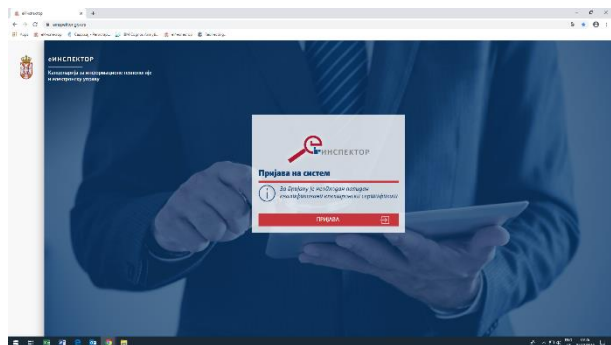
4. IMPEL МРЕЖА

У оквиру IMPEL мреже, чији је пуноправни члан Министарство заштите животне средине, Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини, у 2021. години, све активности су, услед COVID пандемије, сведене на on-line комуникацију.

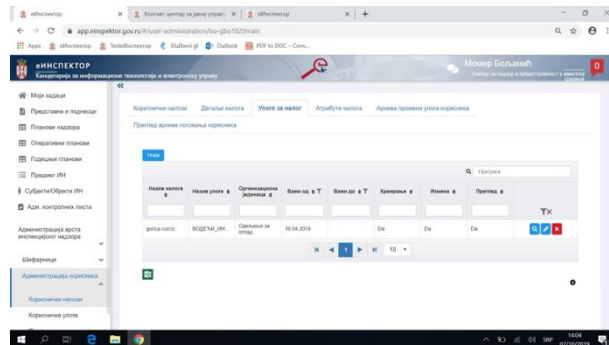
У децембру месецу одржана је on-line редовна годишња Генерална Скупштина IMPEL-а са домаћином Словенијом, која је председавала Саветом ЕУ (првобитно је требала бити одржана у Љубљани), а присуствовао је и представник Сектора за надзор и превентивно деловање у животној средини као национални координатор IMPEL мреже.

5. е-ИНСПЕКТОР

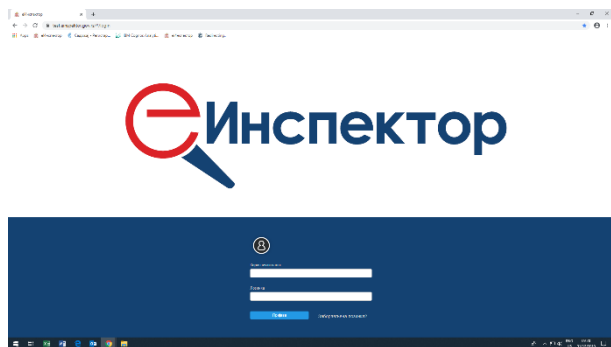
У 2021. године инспектори за заштиту животне средине користили су софтвер е-Инспектор.

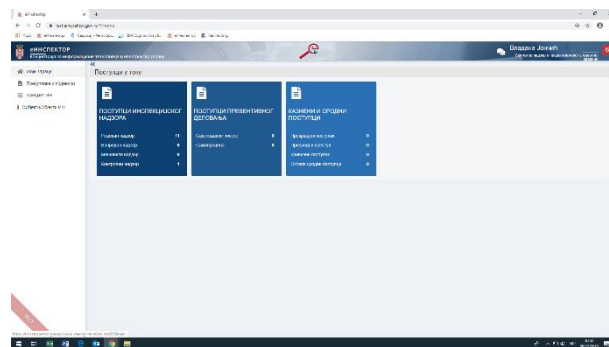
Продукција

Продукција

Тест

Тест

6. РАДНИ ЦИЉЕВИ

Годишњи циљеви инспектора за заштиту животне средине, утврђени су у складу са Законом о државним службеницима и Уредбом о вредновању радне успешности државних службеника, и то:

ГОДИШЊИ ЦИЉЕВИ ОДЕЉЕЊА ЗА АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ, ПРОЦЕНУ РИЗИКА И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ		БОДОВИ
1.	Унапређење административно-правних послова	50
2.	Унапређење методологије процене ризика	20
3.	Унапређење сарадње са правосудним органима, МУП-ом, Заштитником грађана и Повереником за информације од јавног значаја	10
4.	Израђени извештаји о годишњем учинку програма, планови извршења буџета и захтеви за финансирање програмских активности	10
5.	Продукционо коришћење информационог система еИнспектор	10

ГОДИШЊИ ЦИЉЕВИ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНДУСТРИЈУ, ОДЕЉЕЊА ЗА УДЕСЕ И ХЕМИКАЛИЈЕ, ОДЕЉЕЊА ЗА ОТПАД, АМБАЛАЖУ И АМБАЛАЖНИ ОТПАД И ОДЕЉЕЊА ЗА ЗАШТИТУ БИОДИВЕРЗИТЕТА		БОДОВИ
1.	Остварење плана инспекцијског надзора	50
2.	Унапређење мера ради уједначавања праксе инспекцијског надзора	20
3.	Унапређење превентивног деловања	10
4.	Продукционо коришћење информационог система еИнспектор	10
5.	Унапређење сарадње са правосудним органима, МУП-ом, Заштитником грађана и Повереником за информације од јавног значаја	10

ГОДИШЊИ ЦИЉЕВИ ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПОВЕРЕНЕ ПОСЛОВЕ		БОДОВИ
1.	Унапређење координације извршавања поверених послова инспекцијског надзора	40
2.	Остварење плана инспекцијског надзора	30
3.	Унапређење мера ради уједначавања праксе инспекцијског надзора	10
4.	Продукционо коришћење информационог система еИнспектор	10
5.	Унапређење сарадње са правосудним органима, МУП-ом, Заштитником грађана и Повереником за информације од јавног значаја	10

7. ЗБИРНИ ПОДАЦИ О РАДУ

Инспекција за заштиту животне средине у 2021. години остварила је следеће збирне резултате на основу поступања свих инспектора за заштиту животне средине:

Активности		Број
Предмети		3912
Налози за инспекцијски надзор	Редовни	753
	Ванредни	1135
	Мешовити	25
	Допунски	5
Врсте инспекцијског надзора	Редовни	740
	Ванредни	1073
	Мешовити	33
	Ванредни - утврђујући	613
	Ванредни - потврђујући	104
	Допунски	6
	Контролни	252
	Хитно поступање	137
Облик инспекцијског надзора	Канцеларијски	1276
	Теренски	528
	Канцеларијски и теренски	1257
Записник		2502
Службена белешка		490
Извештаји		204
Дописи		2776
Решења, жалбе и закључци	Наређене мере	363
	Забране	45
	Привремена одузимања	2
	Извршење решења	86
	Жалба на решење	11

Извештај о раду Инспекције за заштиту животне средине 2021

	Закључак	43
Инспекцијски надзор над нерегистрованим субјектима	Самостални надзор	17
	Заједнички надзор-са другим инспекцијама	7
	Записник	22
	Службена белешка	20
	Решења	4
	Извршење решења	2
	Жалба на решење	/
Превентивно деловање	Превентивни инспекцијски надзор	68
	Саветодавне посете	11
Пријаве	Прекршајна пријава	58
	Пријава за привредни преступ	19
	Кривична пријава	1
	Сведочења	9
	Пресуде	30
	Уложене жалбе на пресуде	2
Укупно налога		1918
Укупно надзора		3061
Укупно превентивно деловање		71
Укупно записника		2524
Укупно службених белешки		510
Укупно решења		222
Укупно забрана		45

8. ДЕЛОТВОРНОСТ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

- ☐ У 2021. години инспектори за заштиту животне средине поступали су по Плану инспекцијског надзора Инспекције за заштиту животне средине за 2021. годину.
- ☐ У 2021. години је реализован План инспекцијског надзора Инспекције за заштиту животне средине.
- ☐ У 2021. години су реализовани постављени Радни циљеви.
- ☐ Инспекција за заштиту животне средине у 2021. години, у складу са својим надлежностима и овлашћењима, успешно је спровела прописане мере заштите животне средине у случајевима хемијских удеса.
- ☐ У 2021. години унапређено је јачање међусобне сарадње између инспекција и субјеката са јавним овлашћењима који врше посебне облике надзора и контроле, ради обављања обухватнијег и делотворнијег инспекцијског надзора и нарочито ради сузбијања делатности или активности нерегистрованих субјеката, реализацијом заједничких акција.
- ☐ У 2021. години унапређена је координација у извршавању поверених послова.
- ☐ У 2021. години унапређена је сарадња са републичком грађевинском инспекцијом кроз заједничке акције – инспекцијске надзоре на заштићеним подручјима ПП Голија и СРП Увац у вези бесправне градње.

9. ПОКАЗАТЕЉИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ДЕЛОТВОРНОСТИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА

- ☐ Неопходност повећања броја инспектора у Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини реализацијом запошљавања одобреног броја инспектора од стране Владе Републике Србије, као предуслов за унапређење превентивног деловања и ефикаснијег спровођења мера заштите животне средине из области поступања.
- ☐ Обука и студијска путовања инспектора за заштиту животне средине на свим нивоима у циљу даљег усавршавања и оспособљавања за вршење инспекцијских надзора.
- ☐ Унапређење сарадње са правосудним органима, кроз учешће у заједничким обукама и семинарима, у циљу бољег превазилажења и решавања проблема из области заштите животне средине.
- ☐ Обука нових инспектора за коришћење и рад у софтверу е-Инспектор.

И поред свих уочених и објективно сагледаних ограничавајућих фактора, Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини, у складу са Законом о инспекцијском надзору, са тренутним бројем инспектора и расположивим ресурсима, уложио је и улаже максималне напоре на промени свести, како јавности тако и надзираних субјеката, да превентивно деловање инспекцијског надзора има предност над репресивним, чиме се пружа подршка одрживом пословању и развоју привреде у складу са прописима, ради стварања повољнијег амбијента за инвестиције и пословање, уз очување животне средине.